

Něco z historie ...

Obecní škola ve Svojsíně a její učitelé

Mezi nejkrásnější vzpomínky na domov patří bezpochyby dětská školní léta. Jistě je také zajímavé dozvědět se něco o naší škole.

Musíme se podívat hodně hluboko do historie, protože naše škola existuje již od roku 1606.

Nacházela se tehdy v domě č. 28 a podle zprávy ze dne 14. dubna 1869 byla již tehdy dvoutrídň. Kromě Svojsína spadaly do školního obvodu Jezerce (16 domovních čísel), Holín (8), Nynkov (14), Pytlav (21), Lom a Praška (72), Neudorf – Nový Dvůr (12), Otročin (32) a Ostrovce. Budova školy byla popisována jako velmi stará a téměř na spadnutí. Umístěna v ní zůstala pouze druhá třída. První třída se nelézala v domě č. 29 (Dörr Josef, zvaný Schaffer – Seff) a obec mu za to platila roční nájem ve výši 40 zlatých. V budově školy (dům č. 28) byl také byt řídicího učitele a pod bytem se nalézal malý sklep, který sloužil jako skladiště brambor, apod.. K tomu všemu patřila stodola, stáj (zděná se střešní krytinou), na západní straně byla zahrada, kde se pěstovala zelenina a ovoce (350 čtverečních sáhů) a pozemek o rozloze 3 jařma 1352 čtverečních sáhů, který byl určený pro osobní potřebu řídicího učitele. Učitel se musel zabývat i zemědělstvím, aby vůbec mohl přežít, protože jeho plat nebyl nijak vysoký. Čistý výnos z polí a luk byl vyčíslen na 24 zlatých a 58 krejcarů, na pozemkové dani musel ročně odvést 5 zlatých a 58 krejcarů.

Podle zemského zákona z 18. února 1870 se školy v Čechách rozdělily do 4 platových tříd. Obecní škola ve Svojsíně spadala do předposlední, tedy 3 třídy. V roce 1871 byla první třída umístěna do domu č. 27 (Gerstner – Gastwirt), za což se platil roční nájem 40 zlatých. Počet žáků byl 212 (120 v první třídě a 92 ve druhé). V roce 1876 se první třída přemístila do domu č. 8 (Andreas Hostalka – Lukschín) a nájem, topení a úklid stály ročně 100 zlatých. V roce 1888 došlo na základě vyjádření stavitele H. Bauera z Plzně a rozhodnutí okresní školní rady ve Stříbře k uzavření staré školní budovy (č. 28). Pro druhou třídu se musely najít vhodné učební prostory. Obecní školní rada zařídil, aby se v domě č. 2 sedláka Franze Distlera (později Wenzela Goller-Distlera) pronajala světnice a komora za roční nájem 110 zlatých. Řídicí učitel pak bydlel v domě č. 58 (Adolf Coner) za což mu platil nájem ve výši 75 zlatých. V roce 1892 byl ale tento dům prodán mlynáři Antonu Glosauerovi, později jej získal obchodník s textilem Georg Wurm st. a řídicí učitel se přestěhoval do domu č. 2 (Franz Distler), kde byla dosavadní světnice pro druhou třídu přestavěna na byt pro něj a jeho rodinu. V domě č. 8 se nalézala druhá třída, která měla pravděpodobně jen polodenní vyučování. V domě byla umístěna i první třída.

Řídicí učitel Adam Wenzel Forster, který vyučoval na obecní škole od roku 1866, tlačil na obec, aby se ve Svojsíně postavila školní budova. Toto bylo 9. května 1891 schváleno okresním školním radou ve Stříbře. U kostela a fary stálo malé stavení, které patřilo panu Steinerovi, který je (ono stavení) vyměnil za budovu staré školy, kde mohl dál provozovat své malé hospodářství, až do roku 1903, kdy je prodal Josefu Weschtovi (Walter). Steiner, který pocházel z Wickau (Víchov), upravil budovu staré školy a až do své smrti bydlel v malé světničce u mistra ševce Philippa, který tam žil sám. Weschta byl od roku 1913 až do své smrti v roce 1939 kostelníkem. Tento úřad po jeho smrti převzala jeho dcera a její muž Anton Köhler.

Na jaře bylo stavení získané od Steinera zbouráno a na jeho místě postavena nová školní budova, která stojí dodnes. Stavba budovy v hodnotě 9 tisíc zlatých byla zadána staviteli Adolfu Brunovi z Kladrub. Plány navrhl stavitel Johann Mrasek z Kladrub. S stavbou budovy, která byla dokončena v roce 1893, se začalo neprodleně. Slavnostní předání budovy se konalo 5. listopadu 1893.

Sestaveno Antonem Grohem